

Pieņemts spriedums lietā par Rucavas novada teritorijas plānojumiem

Satversmes tiesa ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2010-48-03 „Par Rucavas novada domes 2009. gada 3. novembra saistošo noteikumu Nr. 27 “Par Rucavas novada teritorijas plānojumiem” daļā par vēja enerģijas zonas noteikšanu Dunikas pagasta teritorijā un 2009. gada 17. decembra saistošo noteikumu Nr. 41 “Detālplānojums nekustamajam īpašumam “Šuķi” (kad. Nr. 6452 012 0156, kad. Nr. 6452 011 0012), “Skrandas” (kad. Nr. 6452 012 0007)” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. un 115. pantam”.

Satversmes 105. pants garantē tiesības uz īpašumu, bet Satversmes 115. pants citastarp noteic tiesības dzīvot labvēlīgā vidē.

Lietā apvienotas divas lietas. Apstrīdētajā teritorijas plānojumā daļa Dunikas pagasta teritorijas paredzēta kā plānotā vēja enerģijas ieguves zona. Attiecībā uz šo teritoriju pieņemti vairāk nekā 20 detālplānojumi, vien no kuriem apstrīdēts šajā lietā.

Pēc Pieteikumu iesniedzēju ieskata, Dunikas pagasta teritorijas plānošanas procesā pieļauti būtiski pārkāpumi: neesot veikts stratēģiskais novērtējums, neesot ievēroti ilgtspējīgas attīstības un piesardzības principi, esot pārkāptas sabiedrības tiesības uz līdzdalību. Vēja elektrostaciju (VES) atrašanās viņu dzīvojamo māju un lauksaimniecībā izmantojamās zemes tuvumā aizskarot pieteikumu iesniedzēju īpašuma tiesības un tiesības dzīvot labvēlīgā vidē.

Satversmes tiesa izvērtēja, ka apstrīdētie akti nav pretrunā ar Satversmes 115. pantā noteiktajiem valsts pozitīvajiem pienākumiem, taču tie paredz pieteikumu iesniedzēju īpašuma tiesību ierobežojumu. Tiesa vērtēja, vai, šis tiesību ierobežojums noteikts ar likumu, vai tam ir legītīms mērķis, un vai tas ir samērīgs.

Satversmes tiesa atzina, ka pašvaldība ir ievērojusi teritorijas plānošanas principus. Citastarp tiesa norādīja, ka, konkretizējot no Satversmes 115. panta valstij un pašvaldībām izrietošos pienākumus ilgtspējīgas attīstības jomā, jāņem vērā, ka ar klimata pārmaiņām saistītie jautājumi ir būtiska ilgtspējības sastāvdaļa. Ratificējot ANO Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām un šīs konvencijas Kioto protokolu, Latvija ir iesaistījies pasaules valstu kopīgajos centienos panākt siltumnīcefekta gāzu

koncentrācijas stabilizāciju atmosfērā tādā līmenī, kas novērstu bīstamu antropogēnu iekļaušanos klimata sistēmā. Vēja enerģijas ražošanas attīstība Satversmes 115. panta ietvaros aplūkojama galvenokārt kā viena no alternatīvām enerģijas ražošanai no fosilajiem enerģijas resursiem un līdz ar to kā uz vides stāvokļa uzlabošanu vērsta pasākumu kopuma sastāvdaļa.

Satversmes tiesa citastarp ņēma vērā Latvijas Ornitologu biedrība izvērtējumu, ka nevienu no Dunikas pagastā iecerētajām VES nav paredzēts izvietot riska zonās un Natura 2000 teritorijās. Izvērtējot paredzēto darbību – VES parka būvi – valsts vides institūcijas nav konstatējušas, ka tā varētu būtiski ietekmēt vidi.

Satversmes tiesa secināja, ka, teritorijas plānojuma pieņemšanas gaitā pašvaldība ir pieļāvusi atsevišķus trūkumus, taču tos nevar uzskatīt par būtiskiem procesuālajiem pārkāpumiem šā sprieduma pieņemšanas laikā. Apstrīdētā detālplānojuma pieņemšanas procedūrā būtiski pārkāpumi nav konstatēti.

Tāpat tiesa secināja, ka tiesību uz īpašumu ierobežojumiem ir legītīms mērķis, proti, citu personu tiesību un sabiedrības labklājības nodrošināšana. Tiesa norādīja, ka vēja elektrostaciju attīstīšana ir vērsta uz Satversmes 115. pantā noteikto valsts pienākumu izpildi vides uzlabošanas jomā. Turklāt apstrīdētie akti sekmē enerģētikas sektora attīstību Latvijā un Latvijas enerģētisko neatkarību no ārvalstīm, kā arī tuvina ES valstu kopīgā uzdevuma – līdz 2020. gada paaugstināt atjaunojamās enerģijas īpatsvaru kopējā bruto enerģijas patēriņā līdz 40 procentiem – izpildi.

Tiesa ņēma vērā, ka vēja elektrostaciju izbūve neliedz apkārtējo zemes gabalu īpašniekiem nodarboties ar lauksaimniecību vai tūrismu. Tiesa norādīja, ka apstrīdētais teritorijas plānojums tiek precizēts detālplānojumos, kuros iespējams paredzēt VES izbūvi pienācīgā attālumā no esošajām dzīvojamām mājām, bet apstrīdētais detālplānojums paredz VES izbūvi pienācīgā attālumā no pieteikuma iesniedzējas dzīvojamās mājas. Tādējādi tiesa secināja, ka labums, ko sabiedrība iegūst no vēja enerģijas attīstības, ir lielāks, nekā pieteikumu iesniedzēju tiesību ierobežojums, un ierobežojums atbilst samērīguma principam.

Tiesa atzina apstrīdētos plānojumus par atbilstošiem Satversmes 105. un 115. pantam.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams. Tas stāsies spēkā dienā, kad tiks publicēts laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”. Sprieduma pilnu tekstu ir iespējams izlasīt Satversmes tiesas mājas lapā: <http://www.satv.tiesa.gov.lv>.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274